

AGRUPACIÓ
DE GEGANTERS
DE SOLSONA

M. I. AJUNTAMENT DE SOLSONA

CONFRARIA DE LA
MARE DE DÉU DEL CLAUSTRE
DE SOLSONA

— PROTOCOL —

DEL

FOLKLORE GEGANTER

DE LES DIADES DEL

CORPUS

I DE LA

FESTA MAJOR

ALA

CIUTAT DE SOLSONA

— 1983 · 2008 —

El fet que es dona a Solsona no sol ser habitual. De gegants i altres elements folklòrics n'hi ha de tota mesura i mena a molts indrets, tant a la resta dels Països Catalans com arreu. Però és poc corrent que es caracteritzin per la conjunció de la qualitat artística, l'elevat nombre de peces i la rellevància que tenen en el si de la festa, a través de la qual es mostren a la nostra ciutat.

Això mateix ja ho devien intuir els qui, fa vint-i-cinc anys, van promoure un text on es reflectís, de manera ordenada, la singularitat i forma de desplegar aquesta secular explosió folklòrica. I com es relacionen, a través d'ella, el fet religiós del patronatge de la Mare de Déu del Claustre i la representació de la ciutat en el seu Ajuntament. No és en va el reconeixement i el gaudi que mostra qui la veu i qui la viu. Reconeixement que també vol palesar la imminent titulació com a festa de Patrimoni Nacional.

Vull agrair, en aquesta oportunitat d'una nova edició del *Protocol*, la visió i la feina de tots aquells que van col·laborar en el seu primer redactat, així com exhortar tots els solsonins i solsonines a continuar estimant i expandint el nostre patrimoni folklòric i cultural de la Festa Major i de la diada de Corpus.

No cal dir que, com a geganter i solsoní, és un immens honor ser l'alcalde d'aquesta nostra ciutat en uns moments com aquests.

Xavier Jounou i Bajo
Alcalde de Solsona

Era el 23 d'abril de l'any 1983 quan se signava el primer *Protocol del folklore geganter de les diades de Corpus i de la Festa Major a la ciutat de Solsona*.

En complir-se els 25 anys d'aquesta efemèride, les tres entitats firmants del primer Protocol –l'Ajuntament de Solsona, la Confraria de la Mare de Déu del Claustre i l'Agrupació de Geganters– hem acordat, per consens, reeditar el Protocol, modificant-hi uns punts.

Hom podria pensar, tan aviat ja cal canviar coses? Doncs sí, i no pas per l'afany de canviar, ni perquè el primer protocol no fos prou ben fet. El motiu és un altre: aquestes festes solsonines són vives i els éssers vius no són fòssils que cal conservar inalterables, sinó vides que cal protegir.

El folklore solsoní neix i es desenvolupa a l'entorn del reconeixement de la presència de Jesucrist en l'Eucaristia i de l'homenatge a la seva mare, Maria, en la bellíssima imatge de la Mare de Déu del Claustre. Són les arrels del folklore i perduraran sempre. Les formes d'aquest reconeixement i d'aquest homenatge, tot i que cal regular-les perquè no degenerin (aquesta és la finalitat del Protocol), com que van al compàs de la vida, han d'adaptar-s'hi, quan sigui necessari. Aquesta és la raó dels punts modificats de l'actual Protocol.

Mn. Josep Torres
President de la Confraria
de la Mare de Déu del Claustre

Quin deu ser el misteri que guarden els ulls dels nostres gegants? Que els dóna tanta vida malgrat ser éssers inerts? Són qüestions que m'acompanyen quan els seus rostres són banyats amb els primers raigs de sol d'estiu. Solsona viu la festa dels gegants any rere any de forma infatigable, com a mínim, des que la Confraria de la Mare de Déu del Claustre va considerar incorporar-los al seguici de la processó "el dia santísim de nostra senyora" (1675).

Avui aquest vast patrimoni perviu a la memòria de tots i ha fonamentat la nostra manera d'entendre les festes i els moments rellevants pels solsonins. Així doncs, considerada la importància que tenen els nostres elements folklòrics i les celebracions en les quals prenen part per la idiosincràsia de la nostra petita ciutat, ara ja fa 25 anys, l'Ajuntament, la Confraria del Claustre i l'Agrupació de Geganters varen creure oportú recollir en aquest text, avui revisat, les pautes que regien el desenvolupament de les nostres festes des de feia segles. Unes pautes que s'ha de reconèixer que han estat de gran utilitat en un món que avança incessant cap a la globalitat, diluint al seu pas cultures, llengües i pensaments sota la disculpa del progrés.

Defensar la nostra festa i el nostre tarannà definitori només reclama el dret de poder reviuir les *Festes del Claustre* o el *Corpus* tal com ho feien els nostres avis. Per això m'agradaria lloar, un cop més, la tasca de recuperació i ordenació de la nostra tradició secular que es dugué a terme durant la transició, que culminà amb el posterior redactat d'un protocol pioner a Catalunya, referent per a moltes ciutats geganteres i base sòlida per a l'assentament de la nostra festa.

Què els dóna tanta vida? Ara la nostra entrega, ahir la tenacitat dels nostres avis i demà la passió dels més petits per fer dansar el gegant voliac... Malgrat que els nostres impropis entaulin una singular croada contra les busques del rellotge, la nostra vida als seus ulls és tan fugaç com la guspira d'un fuet del drac; ells es perpetuen, i amb aquest gest sofert també ens perpetuaran a nosaltres.

Pere Cuadrench i Tripiana
Macip major dels Geganters

—

EL PROTOCOL 1983-2008

El Protocol és un conjunt de documents en els qual es regula la participació de les comparses solsonines dins la Festa Major i el Corpus. El text està signat a tres bandes: el Molt Il·lustre Ajuntament de Solsona, com a representant de la ciutat i posseïdor de part dels elements, la Confraria de la Mare de Déu del Claustre, com a propietària de la major part dels elements i l'Agrupació de Geganters, encarregada de portar els gegants i les altres representacions populars. La seva funció és administrar la celebració de la festa i vetllar per la participació de tot el conjunt del folklore, així com fer-se càrrec, a parts iguals entre l'Ajuntament i la Confraria, de les despeses de la sortida de les comparses.

Des dels anys quaranta fins a la creació del Protocol, el folklore solsoní havia sortit algunes vegades fora de la ciutat. Tot i així, ja a l'any 1930 es té constància del fet que no es permeté la sortida dels gegants a Sabadell. Durant la transició democràtica la ciutat va entendre que calia regular les sortides dels gegants posant de manifest que les tradicions solsonines no es poden entendre sense el marc en el qual van ser creades, ja que tan important és la figura que dansa com l'escenari on ho fa, un binomi de gran interès històric i artístic que perviu junt de forma inalterable des de fa segles.

Així doncs, l'any 1982 s'iniciaren les reunions per redactar els primers esborranys del futur Protocol. Els dies 20 i 21 de desembre les comissions nomenades per a aquest encàrrec (de l'Ajuntament, la Vint-i-quatre i la Junta de l'Agrupació) acabaren de consensuar la redacció. Un mes després, el 20 de gener de 1983, s'aprovà amb el consens de les tres entitats. Era el moment de passar-ho a votació

als òrgans competents de cada institució: al Ple de l'Ajuntament, a la Reunió General de la Confraria del Claustre i a l'Assemblea General Extraordinària de l'Agrupació de Geganters. Un cop aprovat, el dia 23 d'abril de 1983 en sessió solemne a la casa de la ciutat, quedà instituït el *Protocol del folklore geganter de les diades de Corpus i Festa Major a la ciutat de Solsona*.

Al llarg dels anys el text del Protocol també ha fet un esforç per tal de recollir aquells canvis que han sorgit de la adaptació natural de la festa per part d'aquells que en participen. En data d'1 de novembre de 1989 es modificà el punt "Exhibició exclusiva del ball de l'àliga" i s'anul·là la possibilitat d'executar aquest ball abans de la roda de foc, després d'observar que la realització del ballet esmentat abans d'aquest esdeveniment no reunia les condicions ambientals adients, i que àdhuc desvirtuava el significat del mateix ball. També s'afegí la possibilitat de fer dansar l'àliga dins la catedral durant l'homenatge a la Mare de Déu del Claustre si les condicions meteorològiques així ho exigeixen. En l'última, de 18 de març de 2008, passen a formar part dels elements folklòrics que integren la manifestació els dos aligons, per la seva provada antiguitat (1694) i per la seva regular participació en les festes extraordinàries. També es dóna més llibertat a l'hora de programar la roda de foc, i en una línia similar, en la capta dels gegants joves, passa a no especificar-se la formació musical concreta que ha d'acompanyar la comitiva, fins llavors obligatòriament un grup de grallers.

Quant a les sortides extraordinàries no previstes pel Protocol, sempre s'han d'efectuar amb l'acord previ de les tres parts signants. Aquestes han estat fins ara les que s'enumeren tot seguit. El dia 26 de novembre de 1983 i 25 de novembre de 1989 durant la visita del M. Hble. Sr. Jordi Pujol i Soley, president de la generalitat. El dia 22 d'abril de 1990 durant la presa de possessió del nou bisbe de Solsona, Excm. i Rvdm. Sr. Antoni Deig i Clotet. Durant les celebracions dels 400 anys de la creació del bisbat i 400 anys de ciutat que s'escaigueren

l'1 d'agost de 1993 i els dies 29 i 30 de juliol de 1994, respectivament. El dia 9 de juliol de 1996 en el comiat al mestre geganter Manel Casserras i Boix i en l'homenatge, en honor a la seva figura, el dia 31 d'agost de 1997. El dia 30 de setembre de 2001 amb motiu de la presa de possessió com a nou bisbe de Solsona de l'Excm. i Rvdm. Sr. Jaume Traserra i Cunillera. L'última sortida va ser durant les festes extraordinàries en honor a la Mare de Déu del Claustre el dia 8 d'octubre de 2006. A més d'aquestes sortides extraordinàries dins la ciutat, part del bestiar ha assistit en exposicions històriques del patrimoni festiu català. L'àliga, a Manresa el dia 30 d'agost de 1992 i a Mataró del 20 d'abril al 10 de juny de 2001. Al seu torn, el drac assistí a Vilanova i la Geltrú el dia 3 d'agost de 2003 i a Vilafranca el dia 27 d'agost de 2006. Tot i això, al llarg d'aquests 25 anys s'han desestimat moltes sortides que no assolien les condicions per tal de desplaçar-hi el patrimoni solsoní.

El vertader protocol tothom el porta dins seu. No cal dir a cap solsoní com es col·loquen els gegants davant la catedral o quin ball va darrere l'àliga, perquè això forma part ja de la nostra singular idiosincràsia. Conservar aquest conjunt de sensacions, aquesta màgia i sobretot l'esperit col·lectiu que viu Solsona durant les seves festes farà que la nostra ciutat continuï conservant durant segles un gran tresor.

Carles Freixes i Codina
Pere Cuadrench i Tripiàna

—

— PROTOCOL —

DEL

FOLKLORE GEGANTER

DE LES DIADES DEL

CORPUS

I DE LA

FESTA MAJOR

ALA

CIUTAT DE SOLSONA

Preàmbul

La manifestació gegantera de la ciutat de Solsona és un fenomen cultural de caràcter folklòric, els orígens de la qual daten, com a mínim, de la segona meitat del segle XVII; hi ha, però, indicis dignes de consideració que permetrien fixar-los al segle XV. Sorgida al principi com un element més d'unes manifestacions religioses (les processons del Corpus i de la Mare de Déu del Claustre), ha anat evolucionant al llarg del temps a l'impuls de l'acceptació popular fins a assolir la configuració que presenta en l'actualitat. Aquest caràcter de gradual creació col·lectiva, junt amb la seva provada antiguitat, obliguen a considerar l'esmentada manifestació gegantera com un patrimoni folklòric, que la ciutat de Solsona té el dret i, alhora, el deure de conservar.

Atès que el 1983 no hi havia cap altra normativa que la consuetudinària, llevat d'algunes normes bàsiques, com era l'acord que havia pres feia un parell d'anys, en Ple per la Vint-i-quatrena, que els gegants no podien sortir de la ciutat, i considerant el perill que, per manca de normes, en el futur es pogués introduir modificacions que arribessin a desvirtuar de forma essencial l'esperit i els valors folklòrics que conformen aquesta manifestació.

El Molt Il·lustre Ajuntament, com a representant del poble de Solsona i propietari jurídic d'alguns entremesos; la Confraria de la Mare de Déu del Claustre, propietària de la resta d'improperis, i l'Agrupació de Geganters, com a entitat constituïda per tal de conservar i potenciar la manifestació gegantera de Solsona, acordaren promulgar el present protocol amb l'objecte de definir i fixar uns criteris tendents a aconseguir el manteniment d'aquest important patrimoni cultural.

Títol primer. DELS ELEMENTS FOLKLÒRICS QUE INTEGREN LA MANIFESTACIÓ

- 1.1 El bou, la mulassa, el drac, l'àliga, els dos aligons, els dos gegants, les dues gegantes, els quatre nans, els quatre óssos, els cavallets, el ball de bastons i el flabiolaire són els elements folklòrics que integren la manifestació. No es pot integrar cap altre element folklòric a aquest conjunt. Les tres entitats sotasignades han de procurar aconseguir, en l'àmbit que els pertoca, que cada vegada que se celebri una manifestació no hi manqui cap dels elements mencionats.
- 1.2 Els trabucaires, tot i que són un exponent del folklore solsoní, es consideren com a part integrant de la comitiva consistorial. Correspon, doncs, a l'Ajuntament decidir, en cada cas, sobre la seva presència.
- 1.3 L'àliga, els dos aligons, els vestits del ball de bastons i dos óssos són propietat de l'Ajuntament, mentre que la resta d'elements ho són de la Confraria de la Mare de Déu del Claustre.
- 1.4 El bou, la mulassa, el drac, el gegant vell i els vestits del ball de bastons, cavallets i flabiolaire tenen un valor especial, tant per la seva antiguitat com per la seva significació simbòlica o, encara, per la pròpia identificació popular. A causa d'això, si mai es produeixen en aquestes figures uns desperfectes irreparables que obliguin a reconstruir-les totalment, cal procurar que el nou element sigui una còpia la més exacta possible de l'element substituït.
- 1.5 Atès el caràcter de patrimoni col·lectiu, l'Ajuntament, com a entitat representativa per excel·lència de la ciutat de Solsona, és qui té la màxima responsabilitat respecte al manteniment d'aquesta manifestació. Com a conseqüència d'això, renuncia a despendre's

de qualsevol impropri dels que actualment té en propietat. Si es dóna el cas que la Confraria de la Mare de Déu del Claustre decideix despendre's d'algun element folklòric de la seva propietat, n'haurà de fer donació a l'Ajuntament.

Títol segon. DE QUAN I COM ES DU A TERME LA MANIFESTACIÓ

2.1 El folklore geganter solsoní està constituït pel conjunt de les manifestacions següents:

- a) Exhibició del conjunt de ballets.
- b) Exhibició exclusiva del ball de l'àliga.
- c) Exhibició exclusiva del ball del drac.
- d) La roda de foc.
- e) El pregó de la festa.
- f) El passacarrers.
- g) La capta dels geganters.
- h) Presència a processons.

a) Exhibició del conjunt dels ballets

2.2 El conjunt dels balls que constitueixen aquesta manifestació és el següent:

- 1. Ball dels óssos.
- 2. Ball dels cavallets.
- 3. Ball del drac.
- 4. Ball dels nans.
- 5. Ball de bastons.
- 6. Ball de l'àliga.
- 7. Ball dels gegants.

2.3 L'exhibició del conjunt dels ballets s'efectua sempre segons l'ordre indicat i es desenvolupa íntegrament.

2.4 Aquesta exhibició se celebra únicament i preceptiva en les dates següents:

- Matins dels dies 8 i 9 de setembre (Festa Major).
- Matí del dia de Corpus.
- Matí del dia que se celebri una festivitat de caràcter extraordinari en honor a la Mare de Déu del Claustre, d'acord amb el que estableixen les disposicions finals, punt segon.

2.5 En totes les ocasions en què es du a terme, aquesta exhibició es fa a la plaça Major i en presència de la corporació municipal ubicada en un lloc d'honor. Cada un dels balls s'efectua al so de la música que té com a pròpia, música que és interpretada per una cobla.

b) Exhibició exclusiva del ball de l'àliga

2.6 L'exhibició constituïda únicament pel ball de l'àliga pot dur-se a terme en les ocasions següents:

- Davant la imatge de la Mare de Déu del Claustre.
- Quan, amb motiu de la visita oficial a la nostra ciutat d'una personalitat, l'Ajuntament acordi retre-li homenatge públic a l'estil d'antany, és a dir, amb el ball de l'àliga en honor seu.

2.7 El ball sempre té lloc a la plaça Major –llevat que les circumstàncies meteorològiques aconsellin que s'esdevingui a la catedral de Solsona– amb una cobla que n'interpreta la música davant la corporació municipal.

c) Exhibició exclusiva del ball del drac

2.8 L'exhibició constituïda únicament pel ball del drac es fa la nit de Corpus abans de començar la roda de foc. Igual que en les exhibicions anteriors, s'executa a la plaça Major i la música del ball és interpretada per una cobla allà present. Aquesta exhibició, però, no és presidida per la corporació municipal ni per cap altra comitiva constituïda a aquest efecte.

d) La roda de foc

2.9 El bou, la mulassa i el drac fan sempre la seva entrada a la plaça Major portant fuets encesos.

2.10 Tot i que en efectuar la seva entrada a la plaça Major cada un dels impropis esmentats pot tirar diversos fuets, únicament es considera que duen a terme una roda de foc en les ocasions següents:

- Immediatament abans d'efectuar-se una exhibició del conjunt de ballets. En aquest cas, la roda de foc acaba just al moment que els gegants penetren a la plaça Major.

- Immediatament després de realitzar-se el ball del drac la nit de Corpus. En aquest cas, la roda de foc acaba amb l'esclat d'una traca.

2.11 Totes les rodes de foc duren un mínim de 10 minuts.

e) El pregó de la festa

2.12 El pregó de la festa té lloc la vigília de Corpus i la vigília de la Festa Major. La comitiva del pregó està integrada pel pregoner, una banda de música i tots els elements folklòrics, llevat del ball de bastons.

2.13 La vigília de Corpus s'inicia a la plaça Major i finalitza a la plaça de Sant Joan. El seu recorregut és el següent: plaça Major, carrer de Sant Miquel, plaça de l'Església, carrer de Sant Llorenç, plaça de Sant Roc, carrer de Sant Roc, carrer i plaça de Sant Salvador, carrer de Sant Cristòfol, plaça Major, carrer de Llobera, carrer de Sant Isidre, carrer del Castell, carrer de la Mare de Déu i plaça de Sant Joan.

La vigília de la Festa Major s'inicia davant la Casa de la Ciutat i segueix pel carrer de Sant Domènec i plaça Major, des d'on continua amb el mateix recorregut que la vigília de Corpus.

f) El passacarrers

2.14 El passacarrers està integrat per la comitiva de la corporació municipal, una banda de músics i els elements folklòrics que corresponguin.

2.15 En funció de la participació dels elements folklòrics esmentats, el passacarrers pot ser de dos tipus:

1. Passacarrers amb tots els elements folklòrics.

Té lloc sempre que hi ha una exhibició del conjunt dels ballets o l'exhibició exclusiva del ball de l'àliga.

En aquestes ocasions, el passacarrers s'inicia davant de la Casa de la Ciutat i finalitza a la plaça de l'Església. Aquest recorregut, anomenat la "baixada", s'efectua sense interrupció passant pel carrer de Sant Domènec, plaça Major i carrer de Sant Miquel. El recorregut de tornada a la Casa de la Ciutat, anomenat la "pujada", es realitza pel mateix trajecte i s'efectua una parada a la plaça Major a fi de fer l'exhibició dels balls corresponents, en els casos que pertorqui.

Si, en l'ocasió prevista d'una visita oficial, l'Ajuntament acorda realitzar la recepció al portal del Pont, el ball de bastons és l'únic element folklòric que l'acompanyarà fins allà; els altres elements han de romandre a la plaça de l'Església esperant el seu retorn. La "pujada" finalitza al moment que, arribats ja tots quatre gegants davant la Casa de la Ciutat, un d'ells deixa de ballar.

2. Passacarrers amb la sola presència del ball de bastons.

Té lloc al vespre del dia 7 de setembre amb motiu de la Salve en honor a la Mare de Déu del Claustre i del subsegüent castell de focs. També amb motiu d'una festivitat extraordinària en honor a

la Mare de Déu del Claustre. En efectuar-se aquest passacarrers, són enceses les teieres als llocs tradicionals.

g) La capta dels geganters

2.16 Té lloc únicament la tarda del dia 8 de setembre.

2.17 La comitiva està integrada pels dos gegants joves, el flabiolaire i una formació musical designada a aquest efecte.

2.18 El recorregut de la capta és el mateix que el del pregó de festa amb les variacions següents:

- Per anar de la plaça Major a la plaça de l'Església es passa per la plaça de Palau en lloc de baixar pel carrer de Sant Miquel.

- Ja al carrer de Sant Llorenç, a l'alçada de la plaça de Santa Llúcia, es dirigeix cap a aquesta plaça i segueix pel carrer del mateix nom fins a confluïr de nou al carrer de Sant Llorenç, a la cruïlla que hi ha davant el portal de la Vall de Lord. Des d'allà es reprèn el recorregut normal.

- Al carrer de Llobera, a l'alçada del carrer de Sant Isidre, se surt del nucli antic pel portal de Llobera a fi d'anar a fer una ballada davant l'hospital en honor als avis que es troben a la seva residència. Un cop feta, es retorna cap al carrer de Sant Isidre pel mateix camí.

- En arribar davant la Casa de la Ciutat, es va cap a la plaça de Sant Joan baixant pel carrer de la Regata.

h) Presència a processons

2.19 Quan per Corpus, per la Festa Major, o bé amb motiu d'una festivitat extraordinària en honor de la Mare de Déu del Claustre se celebri una processó o manifestació religiosa que segueixi el recorregut tradicional (recorregut que correspon essencialment al del pregó), els elements folklòrics poden precedir-la sempre que la Vint-i-quatre acordi manifestar-se a favor de la seva presència.

Títol tercer. DEL FINANÇAMENT I L'ORGANITZACIÓ DE LA MANIFESTACIÓ

- 3.1 Els propietaris dels impropis han de tenir cura de mantenir-los, respectivament, en unes condicions dignes. Si per qualsevol circumstància s'efectuen reparacions, s'ha de procurar que aquestes en canviïn al menys possible la fisonomia.
- 3.2 Quant al seu finançament, es consideren exhibicions ordinàries les del Corpus i de la Festa Major. Totes les restants són extraordinàries.
- 3.3 L'Ajuntament lloga la cobla i la banda de música en totes les exhibicions ordinàries. Quant a les despeses ocasionades pels fuets i portadors, són a càrrec de l'Ajuntament en l'exhibició del Corpus; les de la Festa Major corresponen a la Confraria de la Mare de Déu del Claustre.
- 3.4 Quan es vulgui dur a terme una exhibició extraordinària, l'entitat promotora ho ha de comunicar a les altres dues. Així mateix, pertoca a aquesta entitat sufragar totes les despeses ocasionades.
- 3.5 En tot cas, l'entitat a qui pertoca ha de proporcionar els fuets necessaris per efectuar tant les rodes de foc com les tronades.
- 3.6 La paga als portadors es negocia conjuntament entre l'Agrupació de Geganters, en representació de tots ells, i les altres dues entitats, com a entitats pagadores. De tota manera, durant la negociació es té sempre present que l'esperit que informa la paga esmentada és purament simbòlic.
- 3.7 L'Ajuntament ha de pagar un parell d'espardenyes als cavallets i al ball de bastons sempre que tingui lloc una festa que comporti la manifestació gegantera.

3.8 L'Agrupació de Geganters és l'entitat responsable d'organitzar cada manifestació d'acord amb les normes establertes en aquest protocol i amb les indicacions que li doni l'entitat promotora de la manifestació.

Igualment, l'Agrupació de Geganters té cura dels punts següents:

- Nomenar en cada ocasió els diferents balladors d'acord amb un reglament promulgat a aquest efecte.
- Ensenyar els balls a qualsevol persona que ho sol·liciti.
- Responsabilitzar-se del bon tracte dels impropers durant la manifestació.
- Comunicar a les entitats propietàries els possibles desperfectes que puguin haver sofert els impropers durant la manifestació.

3.9 L'Ajuntament s'encarrega de la vigilància dels impropers quan aquests romanen dins l'entrada de la Casa de la Ciutat o a la plaça de l'Església.

DISPOSICIONS FINALS

- 1a Aquest protocol va entrar en vigor quan va ésser aprovat pel Ple de l'Ajuntament i de la Vint-i-quatrena i per l'Assemblea General de l'Agrupació de Geganters.
- 2a Tota modificació d'aquest protocol, o qualsevol cas imprevist, així com també les possibles festivitats de caràcter extraordinari en honor de la Mare de Déu del Claustre, patrona de Solsona, s'hauran de fer amb l'acord de les tres entitats.
- 3a Un exemplar d'aquest protocol serà lliurat a cada una de les tres entitats. Així mateix, es farà amb les possibles actes de resolució o modificació redactades per una comissió constituïda a l'efecte, i en el qual hauran de ser-hi representades les tres entitats.
- 4a Tot acord pres per qualsevol de les tres entitats sotasignants queda anul·lat a tots els efectes si entra en conflicte amb aquest protocol.

Aquest protocol es va signar el dia 23 d'abril del 1983, i, amb motiu del seu 25è aniversari, s'ha ratificat a la Ciutat de Solsona el 23 d'abril de 2008, per:

L'Alcalde de Solsona,

*el President de la Confraria de la
Mare de Déu del Claustre,*

i el Macip major dels Geganters.

